

П Р И Т У Ж Б А

ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ: Притужба коју нам упутите биће копирана и достављена физичком и/или правном лицу, односно органу против кога подносите притужбу.

ЛИЧНИ ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ПРИТУЖБЕ

- ИМЕ _____
- ПРЕЗИМЕ _____
- НАЗИВ _____
(ако је подносилац притужбе правно лице)
- ДА ЛИ ПРИТУЖБУ ПОДНОСИТЕ ЗА НЕКО ДРУГО ЛИЦЕ? _____ (одговорите са ДА или НЕ)
- АКО ЈЕ ОДГОВОР НА ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ ПОТВРДАН, НАПИШИТЕ У ЧИЈЕ ИМЕ ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ _____
- ДА ЛИ ИМАТЕ САГЛАСНОСТ ЛИЦА У ЧИЈЕ ИМЕ ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ _____
(одговорите са ДА или НЕ и обавезно приложите сагласност, уколико је имате)
- АДРЕСА/СЕДИШТЕ _____
- ТЕЛЕФОН _____
- E-mail _____
- ДАТУМ РОЂЕЊА _____
(није обавезан податак)

ПОДАЦИ О ПРАВНОМ И/ИЛИ ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ОРГАНУ ПРОТИВ КОГА ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ

А) АКО СЕ ПРИТУЖБА ОДНОСИ НА ПРАВНО ЛИЦЕ /ОРГАН

- НАЗИВ ПРАВНОГ ЛИЦА/ОРГАНА _____
 - СЕДИШТЕ И АДРЕСА _____
 - ТЕЛЕФОН _____
 - ДА ЛИ СТЕ ЗАПОСЛЕНИ У ТОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ _____
(одговорите са ДА или НЕ)
- ### В) АКО СЕ ПРИТУЖБА ОДНОСИ НА ФИЗИЧКО ЛИЦЕ
- ИМЕ И ПРЕЗИМЕ _____
 - АДРЕСА _____
 - ТЕЛЕФОН _____

- ДА ЛИ ЈЕ ОСОБА ЗА КОЈУ ТВРДИТЕ ДА ВАС ЈЕ ДИСКРИМИНИСАЛА ТО УЧИНИЛА НА СВОМ РАДНОМ МЕСТУ / ИЗВРШАВАЈУЋИ РАДНЕ ЗАДАТКЕ (одговорите са ДА или НЕ)
- АКО ЈЕ ОДГОВОР НА ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ ПОТВРДАН, НАВЕДИТЕ ГДЕ ЈЕ ОСОБА ЗАПОСЛЕНА _____

(назив предузећа/институције/организације, адресу, телефон, позицију/радно место те особе)

НАПОМЕНА: Уколико има више правних и/или физичких лица, односно органа на које се притужујете, молимо Вас да за свакога посебно попуните образац притужбе.

ОСНОВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Заокружите један или више основа (личних својстава) на основу којих сматрате да сте били дискриминисани.

- раса
- боја коже
- преци
- држављанство
- национална припадност или етничко порекло
- језик
- верска или политичка убеђења
- пол
- родни идентитет
- сексуална оријентација
- имовно стање
- рођење
- генетске особености
- здравствено стање
- инвалидитет
- брачни и породични статус
- осуђиваност
- старосно доба
- изглед
- чланство у политичким, синдикалним и другим организацијама

Како се обратити Поверенику за заштиту равноправности?

Свако ко сматра да је дискриминисан може поднети притужбу Поверенику за заштиту равноправности.

Притужба се подноси у писаној форми на приложеном образцу који можете преузети и са сајта www.ravnopravnost.gov.rs.

Притужба треба да садржи податке о томе ко је жртва дискриминације, ко је извршио дискриминацију, опис дискриминаторског поступка, као и доказе о претрпљеној дискриминацији (исправе, сведоци и др.)

Притужба мора да буде потписана. Повереник не поступа по анонимној притужби.

Поступак пред Повереником за заштиту равноправности је бесплатан и траје 90 дана.

Повереник не може да кажњава дискриминаторе ако не поштују његове препоруке, али их може убедити да то чине ауторитетом институције, снагом аргумената и притиском јавности.

Издавање ове брошуре подржала је Немачка развојна сарадња кроз регионални пројекат „Социјална права за осетљиве групе“ (SoRi), који спроводи Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Шта је дискриминација?

Дискриминација је када је једна особа стављена у лошији положај у односу на друге, а разлог је неко његово или њено лично својство.

ПРИМЕР: У огласу за посао професора енглеског језика који може да ради свако ко је завршио Филолошки факултет / енглески језик тражи се особа до 30 година старости, чиме су искључене све особе старије од 30 година – ово је случај када се према једнаким поступа неједнако.

До дискриминације може доћи и када се према особи (или групи) поступа онако како се поступа и према другима, иако се они због неког личног својства налазе у различитој позицији у односу на друге.

ПРИМЕР: Када вртић обезбеђује исту храну за сву децу, али нека од њих имају другачије захтеве из здравствених разлога (нпр. алергија).

Дискриминација може бити заснована на различитим ЛИЧНИМ СВОЈСТВИМА која су стварна или се само претпоставља да она постоје. Лично својство представља неко обележје које је везано за личност неке особе, а које она „дели“ са већим или мањим бројем других људи. Лична својства су, на пример: раса, боја коже, држављанство, национална припадност или етничко порекло, језик, верско или политичко убеђење, пол, родни идентитет, сексуална оријентација, инвалидитет, брачни и породични статус, старосно доба, чланство у политичким и другим организацијама и др.

Дискриминација може бити директна или индиректна, намерна или почињена из незнања. Може се десити да неко учини акт дискриминације а да тога није ни свестан.

Ко је Повереник за заштиту равноправности?

Повереник за заштиту равноправности је самосталан независан државни орган. Наша **МИСИЈА** је сузбијање сваке дискриминације и допринос изградњи толерантног друштва у коме сви уживају једнака права и имају једнаке могућности. Наша **ВИЗИЈА** је Србија као праведно, отворено и толерантно друштво равноправних људи са једнаким могућностима, у којем се поштује различитост.

Шта ради Повереник за заштиту равноправности?

Повереник поступа по притужбама због дискриминације, даје **МИШЉЕЊЕ** о томе да ли је било дискриминације и ако утврди да јесте, даје **ПРЕПОРУКУ** дискриминатору. Ако дискриминатор не поступи по препоруци издаје **ОПОМЕНУ**, а ако ни тада не поступи Повереник **ОБАВЕШТАВА ЈАВНОСТ**.

Повереник може да подноси **КРИВИЧНЕ** и **ПРЕКРШАЈНЕ ПРИЈАВЕ** због повреде забране дискриминације.

Повереник може да подноси **ТУЖБЕ** због повреде забране дискриминације, у своје име а уз сагласност и за рачун дискриминисане особе, уколико већ није покренут или правноснажно окончан поступак пред судом по истој ствари.

Шта није дискриминација?

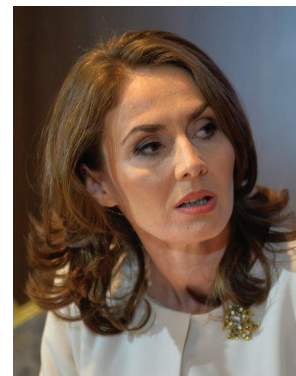
Није свако прављење разлике дискриминација. Понекад се у животу догађа да се према некоме заиста поступа неправедно, а да то није дискриминација јер није засновано на личном својству. Ниво образовања или занимање нису лична својства. ПРИМЕР: Злостављање, шиканирање, узнемиравање на раду, представља мобинг, а не дискриминацију. Иако су у питању кршења права, те две појаве не могу да се поистовете. Међутим, дискриминација на раду постоји ако сте пребачени на ниже радно место по повратку са породилског одсуства.

Ко може да буде дискриминатор?

Дискриминатор може да буде свако: предузеће, власник ресторана, министар, возач аутобуса, директорка, локална самоуправа, школа, шалтерски радник...

Ко може да буде дискриминисан?

Дискриминисан може да буде свако: власник обућарске радње, учитељ, члан синдиката, лекарка, новинар, удружење, студенткиња...

Бити различит не значи бити мање човек. Зато свако од нас свакога дана може и треба да гради бољу и толерантнију Србију, богату различитостима које се уважавају и поштују.

Бранкица Јанковић
Повереница за заштиту равноправности

Примери дискриминације

Када се у огласу за посао инжењера тражи искључиво мушкарац.
Када на конкурс у обданишту директор не жели да прими васпитача јер није уобичајено да се мушкарац бави чувањем деце.
Када стоматолог одбија да поправи зуб особи која живи са ХИВ вирусом.
Када Вам банка не одобри дозвољени минус јер сте старији од 65 година.
Када обезбеђење дискотеке одбија да пусти групу Рома тврдећи да им треба резервација, а све остале пушта без резервације.
Када на улазу у зграду општине не постоји прилаз/рампа за колица особа са инвалидитетом.
Када група хулигана малтретира власника посластичарнице јер мисле да је Албанац.
Када професор избаци студента са предавања јер има накит, уз коментар да може да присуствује кад дође „обучен као мушкарац и како му доликује“.

На основу пола: Жена и мушкарац раде на истим пословима у једном предузећу, имају исто година стажа и исто радно искуство, али мушкарац има за трећину већу плату од жене.
На основу националне припадности: Две школске другарице, од којих је једна Ромкиња, отишле су у пекару на праксу. Власник пекаре је одбио да прими Ромкињу и рекао да ће изгубити неке муштерије кад буду виделе да Ромкиња продаје хлеб.
На основу старосног доба: Послодавац каже запосленом да га неће послати на обуку за рад на новој машини јер је исувише стар да научи нове вештине.

Шта су посебне (афирмативне) мере?

Сви људи су једнаки и имају иста права. Међутим, неки људи или групе људи налазе се у неједнаком положају у односу на остале и њихов положај је неравноправан у погледу могућности да се школују, запосле, напредују до утицајних положаја итд. Да би се обезбедило да они буду потпуно равноправни, уводе се посебне мере које се називају још и афирмативне мере. Оне служе да би се укинуле неједнакости (према женама, Ромима, особама са инвалидитетом и др). ПРИМЕР: Означена паркинг места за особе са инвалидитетом.
ПРИМЕР: Олакшице за студирање Рома и Ромкиња.
ПРИМЕР: Послодавац је дужан да жени која затрудни а запослена је на одређено време, продужи радни однос до истека породилског одсуства.

21. неко друго лично својство _____
(молимо наведите)
Молимо Вас да укратко наведете зашто сматрате да је лично својство које сте означили било повод за дискриминацију.

ГДЕ СЕ ДЕСИО ДОГАЂАЈ ПОВОДОМ КОГА ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ

1. ПОСТУПАК ПРЕД ОРГАНИМА ЈАВНЕ ВЛАСТИ (суд, општина, министарство, комисије...)
2. У ПОСТУПКУ ЗАПОШЉАВАЊА ИЛИ НА ПОСЛУ
3. ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА ЈАВНИХ УСЛУГА ИЛИ ПРИ КОРИШЋЕЊУ ОБЈЕКТА И ПОВРШИНА
4. ОСТВАРИВАЊЕ ВЕРСКИХ ПРАВА
5. ОБРАЗОВАЊЕ И СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ
6. ОСТВАРИВАЊЕ МАЊИНСКИХ ПРАВА
7. ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ
8. НЕШТО ДРУГО (молимо наведите)

ОПИС ДОГАЂАЈА – молимо Вас да догађај поводом кога подносите притужбу опишете детаљно, укључујући и податке о времену, месту, особама које су биле присутне и слично.

НАПОМЕНА: Уколико Вам је потребно више места за опис догађаја, будите слободни да употребите додатни папир.
ДОКАЗИ: Молимо Вас да наведете доказе које достављате уз притужбу.

1. _____
2. _____
3. _____

1. ДА ЛИ СТЕ ПОКРЕНУЛИ СУДСКИ ПОСТУПАК _____ (одговорите са ДА или НЕ)

2. АКО ЈЕСТЕ, ПРЕД КОЛИМ СУДОМ И КАДА _____

(молимо Вас да доставите фотокопију тужбе)

Датум _____ Потпис _____

НАПОМЕНА: Уколико притужбу подносите електронским путем, потребно је да је најпре својеручно потпишете и потом скенирате.

Повереник за заштиту равноправности
Тел/ Факс: +381 11 243 81 84
Адреса: Булевар краља Александра 84, 11 000 Београд
Република Србија
е-mail: poverenik@ravnopravnost.gov.rs
www.ravnopravnost.gov.rs